

RONA ŽULJ

POUSSE POUSSE NOIR / HOMMAGE I

(s isječcima dijaloga Godardovog *Vivre sa vie*)

ZLOČESTA CURA

Ne ne
Ne
Ne
Ona nije bila zločesta cura
Teško dijete
Teško dijete možda
Teško dijete.

NANA IMA CRNU KOSU

Nana ima crnu kosu
Podrezanu tako da ne dodiruje vrat
Goli
Bijeli
S kvadratom svjetlosti na sebi
Jedino možda što se vidi
Osim nosa
Lagano izvijenog
Tek silueta
Nos je odijeljen od pozadine
Tankom bijelom crtom

Nana se skoro ne miče
Ili se pomiče vrlo malo
U nastojanju da ostane mirna
Pred kamerom
Tek koji put
Zatitra
Gubeći ravnotežu
Ništa jako primjetno
Ništa čemu bi se pridavalo značenje
Tek osoba
Koja čeka
Da izvrši svoj zadatak
Pred kamerom

Nana djeluje strpljivo
Povremeno oblizuje usne
Isprva to čini s lakoćom
Refleksa nesigurnog čovjeka

Kasnije sve teže
Naglašenije
Sve svjesnija toga
Da Nana pozira
Nanu se gleda
Čak i kad oblizuje usne

Nana je pognula glavu
(tu muzika prestaje svirati)
Pognula je glavu
Vrlo polako i gotovo neprimjetno
Zatim je ponovo diže
Njeno lice posve je u mraku
I kadar završava tik ispred njega

Progutala je slinu
To se događa
Kad čovjek ima nepomično stajati
Kroz neko vrijeme
Pred nečijim pogledom
Ili zadatkom

Nana ima crnu kosu
I gotovo dječje lice
Oči su joj obrubljene crnim
Pogled
Pod šminkom postaje
Tup
Ili umoran ili ljutito tužan
Nana gleda ravno naprijed
Kao da svoje promatrače može vidjeti
Ali ne zna što bi drugo s njima

(Muzika prestaje svirati)
Nana spusti pogled
Zajedno s bradom
Zatim ih zajedno digne
Zatim pogleda ravno u kameru
Kao po naredbi
Oblizuje usta

Nana ima crnu kosu
(Desni profil)
Ali ponovno od Nane vidimo
Jasno samo vrat
I obrise nosa
Gornje usne
Dijela brade
Nana spušta glavu
Nešto brže
Kao u razmišljanju
Preko nje
Citat o davanju sebe drugima

Nana podiže naglo pogled
Proboj svjetla kraj

(Muzika je već ranije prestala svirati).

UN BISTROT

Bistrot je od one vrste koja ima stakleni izlog
I zatim zrcalo nasuprot njemu
A između šank
I ako bi netko sjedio za tim šankom
Istovremeno bi vidio sebe
I ulicu iza
I ostatak kafića
Čitav prizor koji čini
Razgovarajući s drugime

I to bi vjerojatno situaciju
Učinilo nereálnom
Za tu osobu
Kako je nemoguće shvatiti se stvarnim
Ako promatraš sebe
Kao dio slike

Možda bi to s druge strane olakšalo
Težak zadatak
Koji bi razgovor imao ispuniti
Čovjek koji hvata svoje grimase krajičkom oka u zrcalu
Koji se promatra kako ga drugi vide
Svoj govor brzo pretvara u replike
I rečenice postaju pitanje forme
Ne više emocije
Ako su to ikada i mogle biti

Prizor je slijedeći:
Nana ostavlja Paula

Ona kaže
Što tebi to znači
Četiri puta Nana kaže što tebi to znači
Ili nešto u tom smislu
Dok ne zazvuči kako sceni odgovara
Po njezinoj procjeni
Nana želi biti vrlo precizna
Kad govori
To je upravo i rekla
Ona nije tužna
Ona je užasna
Vrti rečenice kao na sceni
Netko bi pomislio da je okrutna
Ali okrutan je onaj drugi
Tako barem Nana tvrdi
Nije znala najbolji način da to kaže
Ili je znala
Ali više ne zna
A trebala bi
Tebi se to ne događa
Pita Nana Paula

Govoriš li ti ikada o ičemu osim o sebi
Kaže Paul
Ali
To je filozofsko pitanje

Nekad je Nana mislila da je bitno povesti taj razgovor
Ali sada to više ne misli
Mislila sam da je važno razgovarati s tobom
Ali to više ne mislim
Kaže Nana
Što više govorimo
To manje riječi znače
Nana zato želi slike
Želi da je se fotografira
Jednog će je dana netko otkriti na taj način
Kaže.

ZLOČESTA CURA

Ne
Ne
Ona nije bila zločesta cura
Teško dijete
Teško dijete možda
uzdahne
Teško dijete
Možda
U očajničkoj potrazi za ljubavlju
Pobjegla je mnogo puta
Od kuće
Još dok je bila sasvim mala
Majka joj se razvela
Imala je mnogo očeva
Tako se to kaže
Nije se sa svima najbolje slagala
Razumljivo

Razumljivo.

VAN PITANJA

Možeš li mi posuditi dvije tisuće franaka?

KOKOŠ

„Kokoš je životinja s nutrinom i vanjštinom. Makni vanjštinu, i tamo je nutrina. Makni nutrinu, i eto duše.“

NEMA ŠANSE, JA SAM ŠVORC

Posudiš mi dvije tisuće franaka?

CINEMA: JEANNE D'ARC

202

01:05:39,368 --> 01:05:42,701

Došli smo te pripremiti
na smrt.

203

01:05:57,119 --> 01:05:59,587

Sada... već?

204

01:06:09,832 --> 01:06:11,322

Kako ću umrijeti?

205

01:06:16,272 --> 01:06:18,297

Na lomači.

206

Izrezano iz Godardovog filma

207

01:06:40,262 --> 01:06:45,222

Kako još uvijek možeš
vjerovati da te je Bog poslao?

208

01:06:50,473 --> 01:06:53,203

Njegovi putevi nisu naši putevi.

209

01:07:04,253 --> 01:07:06,517

Da, ja sam Njegovo dijete.

210

01:07:17,666 --> 01:07:20,066

A velika pobjeda?

211

01:07:29,045 --> 01:07:30,979

...moje mučeništvo!

212

01:07:36,318 --> 01:07:38,309

...a tvoje izbavljenje?

213

01:07:58,607 --> 01:08:00,131

...smrt!

SUZE

(suze.)

O SMJEŠKANJU

Ona je tako lijepo nakretala glavu
Dok se smješkala
Rijetko bi sugovornika gledala u oči
Ali kada bi do toga došlo
Ona se uvijek smješkala
I nakretala glavu
Uvijek se smješkala
To je bilo ono traženje ljubavi
Očajničko
Gledala je čovjeka uglavnom
Iskosa
Gledala je čovjeka uglavnom iskosa
A zatim bi nakretala glavu na stranu
Ljupka gesta
Gotovo dječja
Tako bi se trebalo smješkati
I nakretati glavu
Čitavo vrijeme
Ljupko tako ljupko
Da da
Ljupko
Ona je zaista bila posebna
Posebna
Ona je željela biti posebna
Smatrate li me posebnom
Znala bi pitati
Ili ne bi
Hahahaha
Uglavnom ne bi
Ali to se vidjelo
Osjetilo se
To nije teško osjetiti
Osjetilo se
Vidjelo se
Smješkala se svima
Sama je tako rekla
Negdje
Jednom
Da je bila strašno usamljena
I uslijed toga smješkala se svima
I svi bi uzvratili osmjeh
Barem djelomično
Svi su je voljeli
Tako je htjela
To je tražila
To je tražila
Očajnički
Očajnički
Ružno zvuči kad se ponavlja
Očajnički
Ma sve ružno zvuči kad se ponavlja
U svakom slučaju

Ona je znala kako dobiti ljubav
Muškarci visoko podignutih obrva
Muškarci neprekinutih pogleda
Dugih neprekinutih pogleda
Ležerni muškarci
Visoki muškarci
Muškarci koji su svoje ruke premetali po svojim džepovima
Muškarci previsoki za kadar
Nezainteresirani muškarci
Muškarci koji su joj kupovali cigarete
Ili bijelo vino
Blanc-sec
Pa blanc-sec
Uvijek blanc-sec
Lijepa lijepa lijepa žena
Jednom je
Pred punom dvoranom
I dvije tri kamere
Odbila popiti vode
Iako joj je glas već bio potpuno promukao
Mislila sam da je vino
Rekla je tada
Mnogo je zanimljivije od vode

Hahahahahahah
I svi su se nasmijali
Bila je već stara
Neprepoznatljiva od starosti
Osim po imenu
Ali svi su se nasmijali
To je značilo ljubav
Imala je njihovu ljubav
Svi su se nasmijali
A niti se ona nije prestajala smješhati
I vrtjeti očima
Kao da zavodi
Kao da je u stanju još uvijek zavesti
Ona se mogla smješhati cijele dane
I nakretati glavu
I da se svi smiješe natrag njoj
Barem pola smiješaka joj se uvijek vratilo
Ako ne i više
Dovela je to umijeće
Skoro do savršenstva
Ali ona nije bila zločesta cura
Nikako
Ne
To ne
Ne
I zato su je voljeli
Voljeli
Zato su je voljeli
Voljeli su je zato što je tražila ljubav
Očajnički
Očajnički već zvuči kao
Ne

Tražiti zvuči
Ne ne
Ne
Ona nije bila
Zločesta cura
Ne.

BISTROT II.

Kad je Nana ušla u prazni
Gotovo prazni bistrot
S radosnim smiješkom
Otkopčavajući pritom
Pojas svog balonera
Novinskom fotografu
Koji ju je čekao za šankom
Ozarilo se lice

Jedanaest je sati navečer
Jedanaest navečer je vrlo kasno
Reći će novinski fotograf
Bistrot je gotovo pred zatvaranjem
Stolice razbacane oko bijelih stolova
I nešto smeća na podu
Govori tome u prilog

Novinski fotograf
Kad se smiješi
Iza oka ima tri duge
Paralelne bore
Sežu sve do linije kose
Znak čovjeka koji se često smiješi
Ili je to samo znak vremena

Nana sjeda za šank
Odmah do njega
On
Razdragan
Obje ruke stavlja na svoja koljena
(Koljena su mu tik do njenog stolca)
I naslanja se na njih
Naginjući tijelo naprijed
Sav se skupio u te svoje dlanove
Ne bi li joj prišao bliže
Uvjetno rečeno
Zatim se tek
Jednom rukom
Novinski fotograf u sivom sakou
Oslanja na šank
Da popravi dojam
O ležernosti
Koju bi jedan
Novinski fotograf
Trebao pokazivati
Pred mogućim modelom

Ili općenito

Otkad je ušla
Fotograf Nanu gleda
Ravno u oči
Dug
Neprekinut pogled
Njegove su obrve konstantno
I visoko podignute
Čime se dojam ležernosti umanjuje
Način
Na koji izgovara „ca va“
Doima se sporim
Sporijim nego što zbilja jest
Otegnuto pozdrav-pitanje
Ostaje u ušima
I nakon što se zaustavi slika

Kaže
Pitao sam se da li ćete doći
Kaže
Mislilo sam da ste zaboravili
Kasnili ste sasvim malo
Ali jedanaest navečer je vrlo kasno
Dok govori tako
Ili nešto u tom stilu
Novinski fotograf ne svrće ni trenutka
Pogled s Nane
To je pogled koji iskazuje želju
Ako ga se primijeti
Skupa s nagnućem tijela

Fotograf ispuhuje dim kroz nosnice

Nana vadi kutiju cigareta iz torbice
I stavlja jednu u usta

Konobar u pozadini briše tanjuriće

Novinski fotograf
S obje ruke
Drži kutiju za šibice
Grabežljivo ili gotovo pobožno
Spreman
Da je ponudi vatrom
I jedino u tu svrhu
(Paljenja šibice)
Spustit će pogled
Sada se Nana naginje prema njemu
Prinoseći glavu njegovim rukama
I njegov je pogled
Ponovno na njoj

On uvuče dim
Gledajući ravno naprijed
Kao da želi pribitati misli

Zatim postavlja pitanje
Visoko podignutih obrva
Tako da se sad bore pojavljuju i na čelu

Nana odgovara
Imam petero braće i tri sestre
Iznenadena ste
To je tako
Ili je to bio odgovor na neko drugo
Pitanje
U svakom slučaju
Nana dok govori
Okreće glavu
I gleda čovjeka većinom iskosa
Često se osmjehuje
I nakreće glavu u ljupku gestu
Gotovo dječju
Zatim ponovo okreće lice od njega
Ljulja se cijelim tijelom
Kao da pleše

Ruka novinskog fotografa
Za to je vrijeme
Skliznula prema
Unutrašnjoj strani bedra
I on je pušta
Da tamo leži
Zatim
Istu ruku
Zavlači duboko u džep hlača
(Drugom je još uvijek naslonjen na šank)
Gasi cigaretu u nekoliko kratkih pokreta
Izvlači ruku iz džepa
I dodaje Nani prospekt s fotografijama golih žena
Portfolio za filmove
Prije nego joj preda prospekt
Pogleda sliku na zadnjoj strani
S gotovo zadovoljnim, krotkim smiješkom
Zatim joj ga pun iščekivanja preda
Prospekt
Naginje se još više naprijed
Prema njoj
Pogledom prati slike koje se rastvaraju
I rukom poseže za krajem papira
Iako papiru ne treba pridržavanje
Nekoliko puta poseže
Zatim mu tek uspije
Uхватiti rub prospekta u Naninim rukama

Naginje se još više
Sada je već zgrbljen
Oči u razini njenih
I promatra je
Kako gleda slike

Nana pogledom prokruži po slikama

Palac novinskog fotografa poigrava
Zatim se umiruje
Zatim pušta papir
Povlači se nazad

Nana je nesigurna oko svlačenja

Nana prospekt sklapa
I predaje ga njemu
Za kratki trenutak
Oboje ponovno drže papir
On spušta prospekt u krilo
Zajedno s obje ruke
Povijenih leđa
Stvarajući tako dojam čovjeka
Koji ničim ne prijeti

Novinskom fotografu svlačenje se ne čini kao odviše velika stvar

On odlaže prospekt na stranu
S novim
Razočaranim licem
Ustaje
Umoran je kaže
Nana se okreće na stolcu prema njemu
Duboko udahne jednom
Zatim polazi i ona
Ne dotaknuvši svoju kavu
Kreće prema izlazu
On je u stopu prati

U prizoru kafića smanjuje se svjetlo
Mrak.

FOTOGRAFIJE

Fotograf pita
Kad ćemo napraviti te fotografije
Vi recite
Ja sam spreman

FILM

Nana kaže
Zbilja mislite da bih mogla dospjeti na film

BIH, ALI NEMAM

Možete li mi posuditi dvije tisuće franaka?

FOTOGRAFIJE

Nana pita
Što ćemo dakle sa slikama

FORMULA

Dobiješ ono što tražiš
To je formula
Muškarac bi gurnuo ruku u džep hlača
Gdje drži novac
Ili upaljač
Šibice
I pokazao joj ljubav
Kako da ne
Uostalom
Ako je to potvrda
Potvrda je jednaka onome za što stoji
Naklonost
Naklonost svake vrste
Hahahaha
Ona nije bila zločesta cura
Ne
To znamo
Ona je oduvijek htjela biti glumica
Dok je još bila maloljetna
Snimila je reklamu za sapun
U toj se reklami ništa ne vidi
Barem ništa od bitnih dijelova
Za ženu
Samo dio ruke
Ramena
Ostalo je sapunica
Pjena
Onda se okrenula u kameru
Nasmiješila se široko
I gugutala nešto
Zavodeći
Pogledom
Bila je reklama
To je bio uvjet
Prodaje
Uostalom
Ona je znala pogledati u kameru
I ne skrenuti pogled
Barem je to dokazano
U svakom slučaju
Smiješeći se na taj način
Izgledala je starije
Nego kasnije
Par godina kasnije
Tada još
Nije znala
Kako da se smiješi
Ravno u kameru

Ravno iz kade
U kameru
Bila je mlada
Greške se opraštaju mladim ljudima
I lijepim
Smješkanje je iskupilo samo sebe
Kao i uvijek.

FAKTI

Nana Klein
Rođena 15. Travnja
U Flexburgu, Moselle
Nema stalnog prebivališta
Je li tako.

NEKAD - NEKAD

Nemate kod koga otići u Parizu

Prijateljima
Nekad

Mladićima

Nekad.

LE PREMIER HOMME

Nana ulicom korača pognute glave
U crnom kaputu iz kojeg vire vunena vlakna
(To se lijepo vidi
Pošto je kaput taman a ulica svjetla)

Muškarac kojeg gotovo ne zamjećuje u prolazu
Pita je

Jeste li za

Muškarac zaokruži oko nje i
Nastave istim smjerom
Muškarac hoda uz Nanu
Možda pola koraka iza
Njegov kaput je siv
I lice mu djeluje pristojno
Nije ružan
Nanin prvi muškarac
On je visok
Gotovo previsok za kadar
Usnica stisnutih
Kao u inat
Ruke u džepovima
I pogled pred sebe

Odustan
Nezainteresiran
Ili se samo tako čini

Šetnja traje kratko
On je zaustavlja pred hotelom
Očito dobro zna gdje se nalaze
Sobe na sat vremena
Nana okreće lice zatim tijelo
Na njeno pitanje
Muškarac kima glavom
I govori da

Na porti hotela Nana bira sobu
Dvadeset sedam ili dvadeset osam
Muškarčev pogled u zrcalu je mrk
Kao da procjenjuje
Glava zabačena malkice u stranu
Dok promatra Nanu s leđa

Razmjenili su osmjeh u jednoj sekundi
Nana prva

Soba je u razini ulice
Muškarac staje na vratima i zavlači ruke u džepove
Procjenjuje
Nana se odmaknula od prozora
On kreće za njom
Podignute jedne obrve

Kreću se polako
Sobica je mala

Mimoilaze se opet
Nana popravljaja kosu

Nana popravljaja kosu

Kut pokrivača na krevetu malo je odmaknut
To se s krevetom radi kao gesta poziva

Nana se muškarcu smiješi
(i to je gesta poziva)
Zatim zatvara oči
Dok on stoji iza nje

Hotel je za Nanu pripremio mali ručnik
I na njemu sapun
Odložili su to na rub komode

Za muškarca svlačenje počinje kaputom
Nana odluči navući zavjese
Prvo jedne onda druge
Tamne
Muškarac joj dotle prilazi straga
I stoji tamo mirno

Napokon pali cigaretu

Nana sjeda na rub kreveta u košulji
Vadi iz torbice ruž
Pomažući si malim zrcalom
Nana šminka usne

Četiri tisuće franaka
Izgovara Nana svježe crvenih usta

Nanin prvi muškarac nosi hlače zgužvane od sjedenja
U području prepona
Tamo gdje Nana gleda
Zavlači desni dlan u džep
U kojem šuškaju novčanice
Dugo prebire rukom po njima
Pretražujući
Birajući iz snopa
Preko njegove se šake
Napinje tkanina
Prijeteći da će zatezanjem svaki čas
Otkriti obrise genitalija

Stojeći nad Nanom
Muškarac olabavljuje kravatu
Nana ustaje
I naslanja se na komodu u kutu
Tamo gdje je muškarac maloprije bio
Ubrzano i plitko diše Nana
Oči joj dobivaju čudan izraz
Nevolje
Ili neke šutke molbe
Nosnice neprimjetno raširene

Muškarac staje pred nju
Tijelom joj zatvarajući put
Prema ostatku sobe
Odlaze još zadnju sitnicu negdje pored
Desnu joj ruku stavlja na rame
Pa na leđa
Kao da je želi pridržati za sebe
Lijevom je hvata nešto niže
Unosi se tijelom i svojim licem
U njeno lice
Nagnute glave za poljubac
Zatežući obje ruke oko nje u обруč
Pritišće se na nju
Nana podiže jednu ruku
Kao branu
Između svojih i njegovih prsa
Ali slaba je to brana i inače
Izmiče glavu Nana
Muškarčeva ruka
Ona s leđa
Penje se tako da podlaže vrat
Nanin vrat

Ona mu ponovo izmiče usta
 Muškarac pokušava
 Ona mu ponovo izmiče usta
 Muškarac pokušava
 Njegovi poljupci zatiču je po obrazima
 Po vratu
 Gdje stignu
 Njezine su oči širom otvorene
 I gledaju po kutevima prostoriije
 Kao što je to slučaj s ljudima
 Koji bi u trenutku voljeli biti drugdje.

O SLIKAMA

Ne ne
 Ne ne
 Ne
 Ona nije bila zločesta cura
 Teško dijete
 Možda
 Pobjegla je mnogo puta
 Majka joj se razvela
 Imala je mnogo očeva
 Nije se sa svima najbolje slagala
 Razumljivo
 Nekoliko ju je puta kući vraćala policija
 Hvatala je brodove za Švedsku
 Ameriku
 Uzaludno
 Tako nešto
 Onda je sa sedamnaest pronašla način
 Uvijek se na isti način to kaže:
 Pronašla način
 Svi to kažu na isti način
 I ona sama
 Otišla je u Pariz
 Ne govoreći ni riječ francuskog
 Osim
 Bon jour
 Bon jour au revoir je t'aime
 Je t'aime
 Razumljivo
 Netko ju je zapazio na cesti
 Ispred kafića koji je slavu stekao po nekom pjesniku
 Četvrt knjižara i studenata
 Četvrt na dobrom glasu
 Intelektualna četvrt
 Četvrt intelektualaca
 Naišao je netko
 Muškarac ili žena
 Pitali su je želi li da je se fotografira
 Ona je rekla
 Da
 Mislila je
 Bilo bi dobro zaraditi nešto novca
 Htjela je znati jedino

Koliko će ljudi doći
Dvoje je premalo ali deset već zvuči sigurno
U to je vrijeme bilo mnogo otmica
Djevojke u Južnu Ameriku i slično
Tako se barem pričalo
To je bilo vrlo naivno razmišljanje
Naravno
Ali oni su ipak došli u tom velikom broju
Fotografi i frizeri i asistenti fotografa
Svi
Cijela ekipa
Fotografirali su je
I bila je vrlo uzbuđena
Što je napokon zaradila nešto novaca
Za život
Za jelo
Bila je vrlo mršava u to vrijeme
Imala je jednu haljinu
Bila je to crna haljina
I jedan par cipela
Cipele su bile bijele
Lijepa priča
Bio je to način da te netko otkrije
Još uvijek je to način da te netko otkrije
Kako za koga
Za one koji žele slike svakako
Što više govoriš to manje riječi znače
Znala je reći
Uvijek je to govorila
Svaki put kad bi je čovjek pogledao
Pod određenim uvjetima
Zato je i htjela slike
Htjela je da je se fotografira
Jednom će me netko otkriti na taj način
Znala bi reći
Htjela je biti glumica
Uvijek se zanimala za glumu
Već je sa četrnaest godina
Glumila u školskim predstavama
I plesala i pjevala naokolo
Htjela je biti glumica
Htjela je i tu vrstu ljubavi
To je lijepa vrsta ljubavi
Kad te kamera voli
Samo tada se još nije ni usudila sanjati o filmu
Nije znala ni riječi francuskog
I nije mislila da je dovoljno lijepa
Bila je vrlo mršava
I imala je samo jednu haljinu
I jedan par cipela
Haljina je bila crna
A cipele bijele
Nije znala ni riječi francuskog
Sjedila bi danima u kinu
Gledajući slušajući
Dobar francuski ulični francuski

Dok dijalozi nisu počeli činiti smisao
Ali što više govorimo
Manje riječi znače
Tako je barem zaključila
Da li tada
Da li već ranije
Bon jour
Au revoir
Je t'aime
Sve isto
Zato je i htjela slike
Željela je da je se fotografira
To je lijepa vrsta ljubavi
Kad te kamera voli
Bon jour
Je t'aime
Ona je oduvijek htjela biti glumica
Ali tada je teško bilo dobiti ulogu
U kazalištu
O filmu nije ni sanjala u to vrijeme
Mislila je da ne izgleda dovoljno dobro
Bila je vrlo mršava
Imala je jednu haljinu
Haljina je bila crna
I jedan par cipela
Bijelih

IDE

Kako si
A ti
Ide
I kod mene isto
Baš lijepo.

ŽIVOT JE TAKO TEŽAK

A sada
Sve je u redu
Ali nije previše zabavno.

O FALCONETTIJEVOJ

Netko je rekao
Imate vode tamo u čaši
Ona je odbila
Mislila sam da je vino
Rekla je

Vino je zanimljivije od vode
Tako je rekla
I svi su se u prostorijski nasmišljali
Nije to bila prostorijska
To je bila scena
I gledalište
Cijelo gledalište se nasmišljalo
Tom vinu
Ne čak vinu
Nego njoj
Iz ljubavi
To je bila ljubav
Cijelo gledalište ju je voljelo
Čak i takvu
Neprepoznatljivu od starosti
Promuklog glasa
Pretjerano našminkanih starih usana
Pretjerano našminkanih očiju
Pretjerano crne kose ispod muškog šešira
U sjećanje na neko
Proteklo vrijeme
To je bila ljubav
To je bila ljubav
Hahahahaha
To je lijepa vrsta ljubavi
Kad te publika voli
Ili kamera
Ili kamera
O da
Kamera
Kamera
Nju je kamera voljela
Čak i kad je plakala
Plakala
Da da
Danas se svi dive
Snimkama
Gdje je plakala
Sjedeći u kinu
Sjedila je u kinu
Pred praznim platnom
I gospodin redatelj joj je rekao
Sada moraš biti vrlo tužna
Jer gledaš Falconettijevu
Na platnu
Na platnu naravno nije bilo ničega
Ali gospodin redatelj joj je rekao
Da mora biti veoma tužna
Toliko tužna da je plakala
I to su i snimili
I taj prizor svi vole vidjeti
Dan danas
Dan danas
To je lijepa ljubav
Nju je kamera voljela
Čak i kad se kupala gola u kadi

Oglašavajući sapun
Možda pogotovo tada
Ne ne nije to tako kako zvuči
Ona je u kadi potpuno odjevena
I sapunica joj seže sve do vrata
Vidjela se samo ruka
S ramenom
I dio noge

ODGOVORNI

Mislim da smo uvijek odgovorni
Za svoje akcije
Slobodni smo
Podignem ruku
Ja sam odgovorna
Okrenem glavu
Ja sam odgovorna
Nesretna sam
Ja sam odgovorna
Pušim
Ja sam odgovorna
Zatvorim oči
Zaboravljam da sam odgovorna
Ali jesam.

SVE JE DOBRO

Samo se treba zanimati za stvari
Naposljetku
Stvari su to što jesu
Poruka je poruka
Tanjuri su tanjuri
Muškarci su muškarci
I život je život.

O DOBIVENIM ULOGAMA

Da
Ona nije bila zločesta cura
Teško dijete možda
Ali ne zločesta cura
Ne ne nikako
Ona bi
Čim bi zaradila nešto novca
Otišla gledati filmove
Tada su se filmovi navodno vrtjeli po cijele dane
Otišla bi gledati filmove
Da nauči jezik
Sjedila bi u kinu
Dok dijalozi nisu počeli imati smisla
U to je vrijeme baš nekako
Gospodin redatelj pripremao svoj prvi film

Ona je otišla do njegovog ureda
Tada još nije znala da je to on
Niti da je to prvi film
Prvi veći
Njegov film
Došla je k njemu u ured
Preko oglasa ili tako nešto
On ju je pogledao
I rekao
U redu je
Dobila si ulogu
Malu ulogu
Malu ulogu
Ali moraš se skinuti do gola
A ne rekla je ona
Neću skidati odjeću
Ali skinula je odjeću u reklami za sapun
To je rekao i gospodin redatelj
Upravo to
Ali skinula si odjeću u reklami za sapun
Ipak ona nije skinula odjeću u reklami
Za sapun
Izgledalo je tako
Dakle što bi čovjek mogao misliti
Ali ne
Ona nije bila
Ne
Ona ne bi
Ne nikad
To znamo
To je bar jasno
Rekla je
Nisam skinula odjeću u reklami za sapun
Što ste mogli vidjeti
U reklami za sapun
Dio ruke
Ramena
Koljeno
Bila sam u sapunici do grla
Ništa niste mogli vidjeti
U reklami za sapun
Da
Tako mu je rekla
Ja sam bila gola samo u vašem mozgu
I to mu je isto rekla
Gospodinu redatelju
I odmarširala van
A on odjednom bez nje tu ulogu nije htio ni snimiti
Čitavu jednu ulogu izbacio je iz filma
To se zove ljubav
Nju je kamera toliko voljela
Da je se naprosto nije dalo zamijeniti
To je gospodin redatelj odmah uvidio
Svojim redateljskim okom
Oni se nisu ni poznavali tada
Ali to nije bitno

Odmah se vidi
Kad te kamera voli
To se vidi čovjeku na licu
A ona je imala lice
Za film
To je tako
Zatim su prošla tri četiri mjeseca
I njoj stiže telegram
Telegram
Pisalo je
Ovaj put se radi o glavnoj ulozi
I potpisano
Gospodin redatelj
Ooooooo
To je i ona rekla
Ooooooo
Gospodin redatelj
Je li to onaj tip s crnim naočalama
Pitala je prijatelje
Rekli su da jest
I da je sasvim slavan
A ona se nije usuđivala ponovno otići do njega
Mogao bi se sjetiti
Da sam ga prošli put odbila
To je mislila
Ali otišla je ipak
Jedan redatelj kao svaki drugi
Poziv je bio za glavnu ulogu
Ovaj put radi se o glavnoj ulozi
Tako je pisalo
Točno tako
I kada se pojavila
Tamo je sjedio tip
S tamnim naočalama
Prepoznala ga je odmah
Nitko tada nije nosio
Naočale
Na taj način
U zatvorenom prostoru
Pogledao ju je ovako
Odozdo prema gore
Hahahahahaha
Odmjerio ju je
To se kaže
Odmjerio
Odozdo prema gore
Nagnute glave na stranu
I rekao
U redu je
Dobila si ulogu
Neobično
Ljubav na prvi pogled
Reklo bi se
Hahahahahaha
Ona se i sama začudila
Rekla je

Što
Visokim glasom naglo
Što
Dobila si ulogu
Vrati se sutra da potpišeš ugovor
Ali nju je samo još zanimalo
Ima li on želju da se opet skine gola
Jer njegov pogled ništa drugo nije dao naslutiti
Hahahahaha
Moram li se skinuti gola
To je nju zanimalo
Jer tako je sve krenulo
Tako je sve započelo
Dalo se naslutiti
A ona ne bi
Nikad ne bi
Dalo se naslutiti
Ali ne
Ne
Rekao je ne
Ne trebaš skidati odjeću
To je politički film
Uvijek je politički film
Znate
Film o ratu u Alžiru
Alžirskom ratu
Na kraju je završio zabranjen
Film
Kakva šteta
Tolika šteta
Ona se bojala
Političkog filma
Više nego
Da je trebalo skinuti odjeću
Bojala se političkog filma
Jer ona nije znala držati političke govore
Toga se bojala
Tako je rekla
I njen je francuski bio vrlo loš
Sve mu je to rekla
Hrabro
Jako hrabro
Gospodin redatelj je na to rekao
Ništa ti ne brini
Ti samo trebaš raditi
Ono što ti ja kažem
Da
Opet film je na kraju bio zabranjen
Iako ona u njemu nije bila gola
To je zato jer je to bio film
O ratu u Alžiru
Alžirskom ratu
Možda
Bi bilo bolje
Da se skinula u tom filmu
Bio bi to onda

Manje politički
 Više umjetnički
 Uradak
 Uvijek je teže
 Zabraniti
 Umjetnost
 Nego politiku
 Hahaha
 To nema nikakve veze
 S umjetnošću i politikom

O POLITICI

Osim toga
 Sve je uvijek samo politika
 Čim treba donijeti odluku
 To je već politika
 Netko te pita
 Da napraviš nešto
 Ovako i ovako
 Njegovo pitanje
 Tvoj odgovor
 To je politika
 To što ti već stojiš
 Na raspolaganju
 Da budeš izabran
 To
 Što se izlažeš
 Na sceni
 Pred aparatom
 Kamerom
 Rukom
 Što se izlažeš u vlastitom radu
 Što se izlažeš kao predmet pogleda
 Kao žena
 Svaka žena
 Tako kažu
 Što se izlažeš tuđoj volji
 Tuđoj rečenici
 Tuđoj misli
 Izlažeš se volji publike
 Volji kritike

Što očajnički tražiš ljubav

Te vrste

Na taj način

JEAN FERRAT MA MÔME

Paroles: Pierre Frachet, musique: Jean Ferrat

Ma môme, elle joue pas les starlettes
 Elle met pas des lunettes

De soleil
Elle pose pas pour les magazines
Elle travaille en usine
À Créteil

Dans une banlieue surpeuplée
On habite un meublé
Elle et moi
La fenêtre n'a qu'un carreau
Qui donne sur l'entrepôt
Et les toits

On va pas à Saint-Paul-de-Vence
On passe toutes nos vacances
À Saint-Ouen
Comme famille on n'a qu'une marraine
Quelque part en Lorraine
Et c'est loin

Mais ma même, elle a vingt-cinq berges
Et je crois bien que la Sainte Vierge
Des églises
N'a pas plus d'amour dans les yeux
Et ne sourit pas mieux
Quoi qu'on dise

L'été quand la ville s'ensommeille
Chez nous y a du soleil
Qui s'attarde
Je pose ma tête sur ses reins
Je prends tout doucement sa main
Et je la garde

On se dit toutes les choses qui nous viennent
C'est beau comme du Verlaine
On dirait
On regarde tomber le jour
Et puis on fait l'amour
En secret

Ma même, elle joue pas les starlettes
Elle met pas des lunettes
De soleil
Elle pose pas pour les magazines
Elle travaille en usine
À Créteil

RAOUL I (LADY OR TRAMP)

Ja vas poznajem
Prije tri mjeseca
Na bulevaru Saint-Germain
Gledali ste fotografije
Zašto ste to porekli
Govorite gluposti

Smiješni ste
Zašto me tako gledate
Izgledate glupo
I kosa vam izgleda očajno

Nana se smije.

DAMA

Bila je dakle dama
Uostalom
Svi znamo da ona nije bila
Zločesta cura
Nasmijala se
Jer se uvijek i svima smješkala
Iz te pozicije
To je bilo najmanje
Što se dalo napraviti
Smješkala se svima
Očajnički usamljena
Smješkala se svima
Jer je to općenito
Bila priča
O očajničkoj samoći
Sve skupa
To je bila priča
O očajničkoj samoći
Kad je gospodin redatelj
Jednom prilikom
Napisao da je voli
Na maleni papirić
Ostavila je sve
Istog trena
Ne baš možda istog trena
Ali taman dovoljno brzo
Da ostavi nekoga i ponese stvari iz hotela
Zar to nije priča o očajničkoj samoći
Kad tako možeš
Samo tako
Otići
Putovali su neko vrijeme zatim
Ona i gospodin redatelj
Po povratku
U Pariz
On je pitao
Gdje da te ostavim
Ona je rekla
Ne možeš me ostaviti
Osim tebe nemam ništa
To je bila loša trgovina
Sve za tri riječi na papiriću
Ili dvije
Kako se uzme
Strašno hrabro
I strašno tužno

LA LETTRE CLASIQUE

Draga gospođo (madam)
Prijateljica koja je radila za vas
Dala mi je vašu adresu.
Voljela bih doći i raditi za vas.
Imam 22 godine.
Mislím da sam lijepa.
Moja visina je
Metar 69
Moja kosa je kratka
Ali vrlo brzo raste.
Prilažem fotografiju.

O IMENU

Ali tada je bilo vrlo teško naći ulogu
U Parizu
Pogotovo ako ne govoriš francuski
Zato je bila vrlo sretna
Što su je fotografirali za modne magazine
Što je zaradila nešto novca
Za život
Za jelo
I snimila je nekoliko reklama
Bila je Palmolive djevojka u Francuskoj
I Coca-cola djevojka u Engleskoj
Upoznala je zatim Coco Chanel
Naravno nije tada znala da je to
Coco Chanel
Iako
Bilo je to pravo vrijeme
I pravi krugovi
Da jedna djevojka upozna Coco Chanel
Coco Chanel je čula za nju od šminkerice
Došla je do nje i rekla:
Djevojčice
Rekla joj je djevojčice
Jer je tada bila vrlo mlada naravno
A ona uopće nije znala
Da to s njom razgovara
Coco Chanel
Pojma nije imala
Došla joj je i rekla:
Djevojčice
Čula sam za tebe
Čula sam da želiš postati glumica
Da
To
Zvuči kao Coco Chanel
Djevojčice
Čujem da želiš postati glumica
Rekla joj je djevojčice jer je ova

Bila još vrlo mlada naravno
Ona je rekla
Naravno ali prvo moram naučiti francuski
A Coco Chanel je na to rekla
Ili je prvo odmahнула rukom
A onda tek rekla
Kako ti je ime djevojčice
Tako joj je rekla
Djevojčice
Da
Djevojčice
I onda je rekla
O la la
Ne ne
S tim imenom nikako ne možeš biti glumica
To nikako ne zvuči
O ne ne
Trebala bi se zvati drugačije
Drugačije
Velika je to stvar
Kad ti netko kaže
Kad ti netko da novo ime
Velika je to stvar
Coco Chanel
Kad ti ona da novo ime
Jedna Coco Chanel
I dan danas to ime stoji
Dan danas se ona tako zove
Dan danas
Osim po tom imenu
Koje niti nije njeno
Nju se ne može niti prepoznati
Istina
Kad se pojavila na onoj sceni
Pretjerano našminkanih usta
Pretjerano našminkanih očiju
Pretjerano crne kose ispod muškog šešira
Nitko je živ ne bi prepoznao
Pretjerujem
Sigurno još uvijek ima
Ono
Svoje
Nešto
Po čemu je se može prepoznati
Nakretanje glave možda
Dok sugovornika gleda
Iskosa
U oči

METAR 69

Izmjeriti visinu prstima po uzoru na Nanu.

RAOUL II (ENCORE RAOUL)

Da
Ja sam
Kako sam vas našao
Slijedio sam vas
Bio sam u autu
I vidio vas kako ulazite
Drzak sam
A i vi ste vrlo vrlo lijepi

Nana ispred sebe prekriži ruke
I nakrivi glavu
Dlan desne ruke počiva na lijevom ramenu
I drži cigaretu

Nestao sam brzo onaj dan
Kada je to bilo
Kad je bandit bio upucan
Samo sam ispario
Ne mislim da su to bili banditi
To je bilo nešto politički
No dakle
Ni u kojem slučaju nisam mislio da sam kukavica

Nana prekriži ruke

Samo vodimo razgovor

Nana podigne pogled

Što mislim o vama
Mislim da ste vrlo dobri
Imate neku dobrotu u očima
Niste shvatili
Mislite da je smiješno to što sam rekao
Zašto
Niste očekivali katolički odgovor
Vjerojatno ste mislili
Stavljam li vas u posebnu kategoriju žena
Sviđa li vam se biti posebnom
Bez posebnog razloga
Za mene
Postoje tri tipa djevojaka
Neke imaju jedan izraz
Neke dva neke tri

Nana se naslanja vratom na dlan

Jeste li adresu dobili od Yvette

Nana podiže pogled

Jeste li ozbiljni
Želite zaraditi više novca
Ja vam mogu pomoći zaraditi čak i više

Zaista ste spremni
Zašto niste pokušali dospjeti u filmove
Ili jeste
Prije dvije godine
Igrali ste u kazalištu
Jednom ste bili u filmu s Eddijem Constantineom
Govorite mi svoju životnu priču
Kako grozno

Raoul je dotakne po nosu

Ja sam prijatelj
Nasmiješite se
Ne smiješi vam se
Dopustite da pođem s vama.

POSLJEPodneva - NOVAC - UMIVAONICI - UŽITAK - HOTELI

Koja je rutina?

Prostitutka trguje svojim šarmom da bi stvorila dobru klijentelu i osigurala unosno poslovanje.

Mora li biti lijepa?

Ne, iako je ljepota važan faktor u karijeri prostitutke. Privlači pažnju svodnika jer fizička privlačnost može biti ogroman izvor zarade.

Ali što treba raditi?

Svugdje je procedura ista. Svojom odjećom, stavom i šminkom prostitutka naznačava svoj zanat. Nekada, usprkos zakonu, ona će se izravno obratiti klijentu.

Ima li svoju sobu?

Hoteli obično mijenjaju ručnike, ne i plahte. Kreveti su obično spremljeni samo sa donjom plahtom.

Policija?

Oni vode racije, ispitivanja. Ako se netko ne pridržava regulacija, poslan je na medicinski pregled.

Je li dozvoljeno piti u kafiću?

Pijana prostitutka je nepoželjan rizik jer pravi scene.

Mora li se primiti svakoga?

Prostitutka mora uvijek biti na raspolaganju klijenta. Mora prihvatiti svakoga tko plaća. Ovoga... i ovoga...i ovoga...

Što je sa slobodnim danima?

Obično nakon medicinskog pregleda njen čovjek je izvede, uglavnom da posjeti dijete na selu. Poslije, otiđu u restoran ili u kino.

NANIN PLES

Nana pleše.

Hoćeš li nas sada pustiti da razgovaramo?

PRIJATELJICA

Još prije nego je započelo snimanje
A nakon
Potpisivanja ugovora
Neki je novinarčić
Napisao
Kako je isti gospodin redatelj našao novu
Prijateljicu
Naglašeno
Prijateljicu
Za slijedeći film
To je veselilo tadašnja uredništva
Nju je to jako razljutilo
Iako je bila mlada
Prvo ju je pogodilo
Onda ju je tek razljutilo
Nazvala je direktora produkcije
I viknula u telefon
Ja dajem otkaz
Nisam kurva
Dobro sad
Teško da je baš to tako rekla
Kurva
Kurva
Teško
Teška riječ
Kurva
Da je jedna mlada djevojka
Izgovori
Sama za sebe
Teško
Tko zna
Možda i jest
Rekla
Ja dajem otkaz
Nisam kurva

Sasvim jednostavno
Elegantno
Dajem otkaz
Nisam kurva
Hm
Da
Elegantno
Istina
Postojao je oglas
Gospodin redatelj ga je stavio u jedne novine
On i njegov prijatelj
Također jedan redatelj
Napisao je
Tražim mladu ženu
To je vjerojatno od 18 do 27
Za glumu i prijateljstvo
Hm
Otkada je prijateljstvo takav
Pojam
Hehe
Sam ga je plasirao
On gospodin redatelj
Oglasio je
Njenu poziciju
Na takav način
U novinama
Ona nije mogla biti odgovorna
Za tu poziciju
Nije to bila
Njena izmišljotina
To je bio humor
Gospodina redatelja i još jednog
Gospodina redatelja
Ipak
Ona je bila u očajničkoj potrazi za ljubavlju
Tako je rekla
Jednom kasnije
Svejedno
Ona nije došla tamo radi oglasa
Ona je došla
Na osobni poziv
Telegramom
Koji je potpisao gospodin redatelj
Osobno
Oglas nije ni vidjela
Tek kasnije
Tko zna
Tko zna
Tko zna

Vjerojatno nije
Što da jest
Nema veze
Ipak
Postala je njegova prijateljica
Ipak

Rekao je da je voli
To je svakako bolje
Bolje od toga
Da je naziva prijateljicom
Rekao je da je voli
Napisao je to
Na papiriću
Ispod stola
Svakako je bolje
Na papiriću
Ispod stola
Za to jedino znamo
Za tu izjavu
Ljubavi
Ako je to izjava ljubavi
Kako ne bi bila
Izjava ljubavi
Na papiriću
Ispod stola
Iz ruke u ruku
Tajno
To još uvijek ne znači
Ništa
Ne mora
Značiti
U tom trenutku mora da je značilo
Otišla je do hotela
Ostavila sve
I pošla za njim
Tada mora da je značilo
A kasnije
Mora da se izlizalo
Što više govorimo
To manje riječi znače
Nije se dalo
Nadoknaditi
Nadoknaditi
Kupili su dva psa
Crnog i bijelog
Kupili su stan
U četvrti
Brigitte Bardot
Kupili su dva psa
I dobar telefon kraj kojega se može
Danima sjediti
I čitav je sasvim novi film
Gospodin redatelj
Posvetio njoj
Ona je bila njegova muza
Ona je bila žena s kojom je spavao
Kako kada
Kako u kojoj fazi
Bolje od toga
Da ju je sreo u prolazu
I pitao
Jeste li za

Da je to takva priča bila

UN TYPE

Da se i ja skinem

Ne
Nema smisla

Znači
Da ne radim ništa

Ne znam ja.

DJEVOJKE PO SOBAMA

NANINA FILOZOFIJA

Ja mislim da bi život trebao biti lagan.

NANINA FILOZOFIJA

Što više čovjek govori
To manje riječi znače.

GOVOR LJUBAVI (NEČUJAN) I

Što ćemo danas raditi

Ne znam

Hoćemo li u Luksemburški park

Mislim da će padati kiša.

GOVOR LJUBAVI (NEČUJAN) II

Volio bih ići u Louvre

Ne
Ne volim gledati u slike

Zašto
Umjetnost i ljepota su život

Obožavam te

A ja tebe volim

Zašto ne dođeš živjeti sa mnom

Da
Reći ću Raoulu da je gotovo.

ZLOČESTA CURA

Dosta o tome
Mi znamo da ona nije bila zločesta cura
Ne
Ne nikako
Sama je znala reći
Mislim da smo uvijek odgovorni
Za svoje akcije
Ili joj je to netko drugi stavio u usta
Gospodin redatelj
Možda
Sigurno
Tko zna
Tko zna
Mislim da smo uvijek odgovorni za svoje akcije
Tako je znala reći
I uopće to ne bi zvučalo loše
S obzirom na njen francuski
Hahahahaha
Na kraju
Stvari su to što jesu
Ona nije bila zločesta cura
Teško dijete možda
Njezina se majka rastala
Imala je mnogo očeva
Kako se to kaže
Nije se sa svima najbolje slagala
Razumljivo
Onda je sa sedamnaest pronašla način
Uvijek to svi isto kažu
Pronašla način
Došla je u Pariz
Ne govoreći riječi francuskog
Osim
Bon jour au revoir je t'aime
Hahahahaha
Snimili su je nekoliko puta
Za modne magazine
Bila je vrlo sretna
Što je zaradila nešto novca
Zapravo je htjela postati glumica
Ali mislila je da nije dovoljno lijepa
To uopće nije ta priča
Njezina je priča o strašnoj samoći
O očajničkoj potrazi za ljubavlju
Ona se smješkala svima
Takva je bila njena priroda
Njezina potreba
Točnije

Došla je u Pariz ne govoreći riječi francuskog
Ljupko dijete
Ona je zaista bila posebna
Posebna
Ona je željela biti posebna
Smatrate li me posebnom
Znala bi pitati
Ili ne bi
Hahahaha
Uglavnom ne bi
Ali to se vidjelo
Osjetilo se
To nije teško osjetiti
Osjetilo se
Osjetilo se
Smješkala se svima
Smješkala se i sjedeći pored telefona
U stanu
U četvrti Brigitte Bardot
Sa svoja dva psa pod nogama
To je bila priča
O očajničkoj samoći
Nepobjedivoj
Muškarci visoko podignutih obrva
Muškarci zaguranih ruku u džepove
Muškarci u sivim sakoima
Muškarci fotografi
Sa svojim portfolijima
I gospodin redatelj
Uvijek prisutni
Gotovo profesionalno prisutni
Ili isključivo profesionalno prisutni
Jedan gospodin redatelj
Pa drugi pa treći
Pa četvrti
Mislim
Ne
Ne
Nije bila zločesta cura
Teško dijete
Teško dijete možda
Teško dijete
U očajničkoj potrazi za ljubavlju.